

Sociologie Românească

ISSN: 2668-1455 (print), ISSN: 1220-5389 (electronic)

***PERSPECTIVE SOCIOLOGICE ÎN DINAMICA TURISMULUI ROMÂNESC.
CALITATEA VIEȚII LOCALNICILOR ȘI TURIȘTILOR DIN SUDUL
LITORALULUI.***

**EDITURA PRO UNIVERSITARIA, BUCUREȘTI, 2025.
GEORGIANA OPRESCU**

Claudia DELU

Sociologie Românească, 2026, vol. 24, Issue 1, pp. 227-231

<https://doi.org/10.33788/sr.24.1.17>

Published by:
Expert Projects Publishing House

On behalf of:
Research Institute for Quality of Life, Romanian Academy
and
Romanian Sociology Association

***PERSPECTIVE SOCIOLOGICE ÎN
DINAMICA TURISMULUI ROMÂNESC.
CALITATEA VIEȚII LOCALNICILOR ȘI
TURIȘTILOR DIN SUDUL LITORALULUI.***
**EDITURA PRO UNIVERSITARIA,
BUCUREȘTI, 2025.**
GEORGIANA OPRESCU

Claudia DELU¹

Abstract

The review analyzes the contribution of the work to the development of a sociological perspective on tourism, understood as a multidimensional social phenomenon with a direct impact on quality of life. The volume, grounded in empirical research conducted on the southern Romanian seaside, is situated at the intersection of the sociology of tourism, sociology of development, and quality of life studies, moving beyond strictly economic approaches and highlighting the social, cultural, and institutional implications of tourism. A relevant conceptual contribution is the metaphor of “phoenix tourism,” used to describe the capacity of destinations to regenerate in the face of crises and structural discontinuities. The empirical results reveal the complex relationship between tourism and quality of life, emphasizing, on the one hand, the benefits of tourism development and, on the other hand, structural vulnerabilities such as seasonality and insufficiently developed infrastructure. The review highlights the originality of the approach and the relevance of the work both for the academic environment and for the development of public policies oriented toward sustainable development and the balance between economic progress and social well-being.

Keywords: sociology of tourism, quality of life, sustainable development, phoenix tourism.

¹ Școala de Studii Avansate a Academiei Române, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, București, ROMÂNIA. E-mail: claudia.delu@iccv.ro.

Résumé

La recension analyse la contribution de l'ouvrage au développement d'une perspective sociologique sur le tourisme, compris comme un phénomène social multidimensionnel, ayant un impact direct sur la qualité de vie. Le volume, fondé sur une recherche empirique réalisée dans le sud du littoral roumain, se situe à l'intersection de la sociologie du tourisme, de la sociologie du développement et des études sur la qualité de vie, dépassant les approches strictement économiques et mettant en évidence les implications sociales, culturelles et institutionnelles du tourisme. Un apport conceptuel significatif réside dans la métaphore du «tourisme phénixien», utilisée pour décrire la capacité des destinations à se régénérer face aux crises et aux discontinuités structurelles. Les résultats empiriques révèlent la relation complexe entre le tourisme et la qualité de vie, soulignant, d'une part, les bénéfices du développement touristique et, d'autre part, les vulnérabilités structurelles, telles que la saisonnalité et l'insuffisance des infrastructures. La recension met en évidence l'originalité de la démarche et la pertinence de l'ouvrage tant pour le milieu académique que pour l'élaboration de politiques publiques orientées vers un développement durable et un équilibre entre le progrès économique et le bien-être social.

Volumul *Perspective sociologice în dinamica turismului românesc. Calitatea vieții localnicilor și turiștilor din sudul litoralului*, publicat la Editura Pro Universitaria sub semnătura Georgianeii Oprescu, reprezintă un demers științific riguros, fundamentat pe teza de doctorat a autoarei. Lucrarea se înscrie într-o direcție de cercetare esențială pentru literatura de specialitate actuală, anume calitatea vieții în contextul turismului, înțeles ca proces social. Din această perspectivă, analiza turismului este recalibrată, depășind perspectiva predominant economică și propunând o focalizare asupra implicațiilor sale sociale multiple, precum interacțiunile dintre localnici și turiști, mecanismele de transmitere culturală și impactul asupra practicilor cotidiene. Astfel, volumul se situează la intersecția dintre sociologia turismului, sociologia dezvoltării și studiile privind calitatea vieții, contribuind la consolidarea unei perspective interdisciplinare asupra turismului ca fenomen social total.

Cartea este structurată în șase capitole care urmăresc o evoluție analitică comprehensivă, de la clarificările teoretice inițiale până la investigarea empirică a spațiului turistic românesc.

Primul capitol, intitulat „Incursiune în sociologia turismului. Definiții, clasificări și dinamică”, stabilește reperele teoretice și conceptuale ale lucrării. Este prezentată evoluția turismului de la formele sale timpurii, ilustrate prin exemple din Roma Antică sau din epoca fanariotă, până la configurațiile sale contemporane. Autoarea definește turismul ca fenomen social multidimensional, realizând o distincție clară între abordările tehnice și cele sociologice ale domeniului. Totodată, sunt

delimitate principalele tipologii de turiști în funcție de motivație și sunt analizate repercusiunile turismului la nivelul comunităților-gazdă. Această construcție conceptuală oferă fundamentul necesar demersului empiric dezvoltat în capitolele următoare.

Al doilea capitol, „Turismul între teorie și realitate socială. O abordare sociologică”, examinează dinamica turismului prin prisma structurii instituționale, cu accent pe sudul litoralului românesc. Sunt consemnate etapele de transformare structurală ale regiunii, de la naționalizare și expansiunea marilor complexe hoteliere până la adaptările economice de după anul 1989. În acest cadru analitic este integrată și evaluarea rolului politicilor publice și al strategiilor guvernamentale în susținerea și stabilizarea industriei turistice. Un element de originalitate teoretică îl constituie introducerea metaforei „turismului phoenixian”, prin care autoarea surprinde capacitatea stațiunilor de a manifesta reziliență și regenerare ciclică în fața crizelor și discontinuităților structurale, inclusiv în contextul pandemiei de COVID-19. În ansamblu, capitolul oferă o perspectivă sintetică și nuanțată asupra parcursului evolutiv al turismului din regiunea litorală analizată.

Cel de-al treilea capitol, denumit sugestiv „Relația dintre turism și calitatea vieții”, explorează interdependența dintre procesualitatea turismului și calitatea mediului social, privită din dublă perspectivă: cea a rezidentului și cea a vizitatorului. În acest context, sunt conturate reperele necesare investigării percepțiilor localnicilor și turiștilor. Autoarea operează o delimitare clară între standardul de viață, centrat preponderent pe dimensiunea economică, și calitatea vieții, înțeleasă ca un concept multidimensional ce integrează indicatori obiectivi și subiectivi. În această logică interpretativă, activitățile de agrement depășesc statutul de simple practici de consum, afirmându-se ca factori cu rol direct în configurarea satisfacției vieții rezidenților. O contribuție teoretică relevantă o constituie aplicarea conceptului de „aculturație”, utilizat pentru a explica modul în care interacțiunea dintre turiști și localnici contribuie la remodelarea valorilor și a identității culturale a zonei. Prin urmare, turismul este conceptualizat ca un potențial vector de dezvoltare a prosperității colective în cadrul comunităților locale.

Capitolul patru, „Designul cercetării sociologice privind turismul și calitatea vieții în sudul litoralului românesc”, marchează tranziția de la construcția teoretică la analiza empirică a arealului investigat. Autoarea optează pentru o metodologie mixtă, care îmbină metode cantitative, precum ancheta pe bază de chestionar, cu metode calitative, reprezentate de interviul semi-structurat. Această abordare integrativă permite atât surprinderea distribuțiilor statistice ale indicatorilor privind nivelul de trai, cât și explorarea dimensiunilor simbolice și interpretative ale experiențelor actorilor-cheie. Capitolul acordă o atenție deosebită detalierii procedurilor de eșantionare a subiecților – turiști și localnici deopotrivă – aspect ce contribuie la asigurarea rigoarei metodologice și a validității rezultatelor obținute.

Capitolul al cincelea, intitulat „Interpretarea rezultatelor cercetării sociologice”, valorifică datele colectate prin corelarea percepțiilor turiștilor și localnicilor. Este confirmată o vulnerabilitate structurală, respectiv sezonalitatea pronunțată, care generează instabilitate pe piața muncii și favorizează persistența „economiei negre”. Un element central al interpretării rezultatelor îl constituie contrastul dintre nivelul ridicat de fidelitate al vizitatorilor și necesitatea stringentă de modernizare a infrastructurii turistice. În acest context, constatările empirice susțin relevanța metaforei „turismului phoenixian”, evidențiind capacitatea zonei de a se reinventa și de a-și menține atractivitatea în pofida dificultăților socioeconomice recurente. Această dinamică scoate în relief tensiunea existentă între capitalul simbolic al destinației și limitele logistice locale, cu impact direct asupra condițiilor de viață ale rezidenților.

Ultimul capitol, rezervat concluziilor și recomandărilor, sintetizează valențele paradigmei calității vieții ca resursă indispensabilă în calibrarea politicilor de guvernare locală. Se subliniază faptul că viabilitatea pe termen lung a turismului de recreere depinde de armonizarea intereselor economice cu protecția mediului și echitatea socială. Recomandările formulate vizează măsuri concrete, precum reducerea deșeurilor, utilizarea energiilor regenerabile și combaterea sezonalității prin diversificarea ofertei. O propunere cu caracter inovator este introducerea conceptului de „volunturism”, definit ca instrument de îmbinare a pasiunii pentru explorare cu activități de utilitate publică, precum ecologizarea sau protejarea biodiversității. Georgiana Oprescu evidențiază necesitatea stimulării volunturismului în zone protejate ale litoralului, precum Vadu, Corbu sau Techirghiol. În acest sens, este propus un model de colaborare în care operatorii economici susțin voluntarii prin facilități de cazare și masă, contribuind astfel la consolidarea și menținerea atractivității destinației.

În ansamblu, cartea confirmă necesitatea unei abordări integrate a dezvoltării turistice, orientată spre realizarea unui echilibru viabil între progresul economic și bunăstarea colectivă a comunităților locale și a vizitatorilor deopotrivă.

Cu toate că lucrarea se concentrează pe zona de sud a Mării Negre, demersul teoretic și metodologic depășește particularismul strict regional. Conceptele operaționalizate, precum paradigma calității vieții sau „turismul phoenixian”, oferă instrumente analitice adaptabile și altor regiuni aflate în procese similare de tranziție. Totuși, o extindere comparativă mai explicită, prin raportarea la alte zone turistice din România sau prin dialogul cu studii de caz internaționale, ar fi putut consolida potențialul de generalizare. Această limită nu diminuează însă consistența internă a analizei, ci indică mai degrabă direcții fertile pentru cercetări viitoare.

Contribuția originală a autoarei constă în articularea empirică a paradigmei calității vieții cu dinamica instituțională a turismului litoral, printr-un cadru analitic aplicabil contextelor posttranzitionale. Volumul *Perspective sociologice în dinamica turismului românesc. Calitatea vieții localnicilor și turiștilor din sudul litoralului* propune un model coerent de analiză sociologică, cu relevanță atât pentru comunitatea academică, cât și pentru decidenții interesați de elaborarea unor politici publice orientate spre durabilitate și progres social.